

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Raportul Comisiei — Raportul privind politica în domeniul concurenței 2006

COM(2007) 358 final

(2008/C 162/05)

La 25 iunie 2007, în conformitate cu articolul 262 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Comisia Europeană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Raportul Comisiei — Raportul privind politica în domeniul concurenței 2006.

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 31 ianuarie 2008. Raportor: dl Chiriaco.

În cea de-a 442-a sesiune plenară, care a avut loc la 13 și 14 februarie 2008 (ședința din 13 februarie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 141 voturi pentru, 3 voturi împotriva și 5 abțineri.

1. Context

1.1 Raportul anual 2006 privind politica în domeniul concurenței scoate în evidență modificările efectuate în organizarea internă a acestui sector și în metodele de lucru ale Comisiei și oferă date despre felul în care Comisia asigură coerența structurilor de *guvernanță* economică europeană, pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei de la Lisabona.

2. Instrumente

2.1 Antitrust ⁽¹⁾ — articolele 81 și 82 din Tratatul CE ⁽²⁾

2.1.1 Amenda este elementul esențial utilizat de Comisie pentru a descuraja întreprinderile de la încălcarea legilor în domeniul concurenței.

A fost adoptat un nou prag pentru **imunitate și reducerea amenzilor** în situația formării de carteluri între întreprinderi. Conform calculului efectuat pe baza noilor orientări, valoarea amenziilor va fi egală cu un procent din vânzările anuale ale produsului (până la 30 %) înmulțit cu numărul de ani pe durata cărora întreprinderea a participat la încălcarea legii (fiind posibil să se ajungă la 100 % în caz de recidivă).

2.1.2 Pentru ca eficacitatea metodei de control să crească, a fost adoptată **Cartea verde privind acțiunile în despăgubire și stabilirea de daune interese pentru încălcarea normelor comunitare antitrust** cuprinse în articolele 81 și 82 din Tratatul CE. Cartea a stârnit dezbateri ample în Europa și statele europene au prezentat peste 150 de observații prin intermediul guvernelor, autorităților competente în domeniul concurenței, întreprinderilor, organizațiilor de consumatori, prin avocați și universități.

⁽¹⁾ Deciziile următoare ale Comisiei fac obiectul unui recurs în fața Curții de Justiție a Comunităților Europene. Până în prezent nu a fost adoptată nicio hotărâre definitivă, cu excepția Cauzei De Beers, în care decizia Comisiei a fost anulată de Curte: Cauza COMP/38.638 *Cauciuc sintetic*, decizia Comisiei din 29.11.2006; Cauza COMP/39.234 *Suprataxă pe aliaj* (readoptare), decizia Comisiei din 20.12.2006; Cauza COMP/38.907 *Grinzi de oțel* (readoptare), decizia Comisiei din 8.11.2006; Cauza COMP/38.121 *Armături*, decizia Comisiei din 20.9.2006; Cauza COMP/38.456 *Bitum Țările de Jos*, decizia Comisiei din 13.9.2006; Cauza COMP/38.645 *Metacrilat*, decizia Comisiei din 31.5.2006; Cauza COMP/38.620 *Peroxid de hidrogen și perborat*, decizia Comisiei din 3.5.2006; Cauza COMP/38.113 *Prokent/Tomra*; Cauza COMP/38.348 *Repsol CCP*, decizia Comisiei din 12.4.2006; Cauza COMP/38.381 *De Beers*, decizia Comisiei din 22.2.2006.

⁽²⁾ JO C 321, 29.12.2006.

și CESE, în avizul său privind Cartea verde ⁽³⁾, în urma unei ample dezbateri, a întâmpinat favorabil inițiativa Comisiei.

2.1.3 În privința acțiunilor referitoare la **carteluri**, Comisia a publicat **șapte decizii finale**, 41 de întreprinderi fiind condamnate la plata unei sume totale de 1 846 de milioane EUR (în 2005 s-au aflat în această situație 33 de întreprinderi, valoarea totală ridicându-se la 683 de milioane EUR).

2.2 Controlul concentrărilor economice ⁽⁴⁾

2.2.1 Comisia a întreprins, prin intermediul unei consultații publice, o îmbunătățire a **orientărilor cu privire la chestiunile juridictionale** ⁽⁵⁾ care, de regulă, pot apărea în cursul controlului concentrărilor economice, conform regulamentului privind concentrările ⁽⁶⁾.

Noua comunicare, a cărei adoptare a fost prevăzută inițial pentru 2007, va înlocui comunicările existente pe această temă.

2.2.2 Aplicarea legilor a avut ca rezultat un număr de 356 de **concentrări notificate** Comisiei în 2006. În total, Comisia a adoptat 352 de decizii finale, dintre care 207 au fost luate conform procedurii simplificate.

2.3 Controlul ajutoarelor de stat

2.3.1 Comisia a simplificat aprobarea: **ajutoarelor regionale**, prin adoptarea unui **regulament de exceptare pe categorii**, ⁽⁷⁾ a **ajutoarelor destinate cercetării, dezvoltării și inovării** (CDI), prin adoptarea unei noi reglementări, ⁽⁸⁾ a **ajutoarelor directe destinate promovării investițiilor în întreprinderile mici și mijlocii**, prin facilitarea accesului acestora la finanțări ⁽⁹⁾, precum și a **ajutoarelor pentru protecția mediului**.

⁽³⁾ INT/306. Avizul CESE este disponibil la adresa: http://eescopinions.eesc.europa.eu/EESCopinionDocument.aspx?identifier=ces\int\int306\ces1349-2006_ac.doc&language=DE.

⁽⁴⁾ Doar decizia următoare a Comisiei a făcut obiectul unui recurs în fața Curții de Justiție a Comunităților Europene: cazul COMP/M.3796 *Omya/J. M. Huber PCC*.

⁽⁵⁾ Disponibilă la adresa: http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/legislation/jn_de.pdf.

⁽⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 139/2004.

⁽⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 1628/2006.

⁽⁸⁾ JO C 323, 30.12.2006, p. 1.

⁽⁹⁾ JO C 194, 18.8.2006, p. 2.

În sfârșit, Comisia a adoptat **un nou regulament de minimis** ⁽¹⁰⁾, conform căruia ajutoarele de până la 200 000 EUR ⁽¹¹⁾, acordate pe durata a trei exerciții fiscale, nu vor fi considerate ajutoare de stat.

2.3.2 În procesul de punere în aplicare a regulilor, Comisia a examinat, în 2006, 921 de cazuri de ajutoare de stat, cu 36 % mai multe decât în 2005. Prin adoptarea a 710 decizii finale, Comisia a autorizat acordarea de ajutoare în majoritatea cazurilor — 91 % —, fără a iniția investigații formale, considerând că acestea sunt compatibile cu regimul de liberă concurență.

2.3.3 În acest context, considerând că **ajutoarele acordate formării** sunt utile interesului comun european, Comisia a evaluat cu severitate **ajutoarele destinate salvării și restructurării** întreprinderilor în dificultate, care au fost considerate îndreptățite doar cu îndeplinirea unor condiții stricte ⁽¹²⁾.

3. Evoluțiile sectoriale

3.1 Energia

3.1.1 **Raportul final privind energia**, adoptat de Comisie la 10 ianuarie 2007 ⁽¹³⁾, prezintă o Europă în care prețurile cu ridicata ale gazului și energiei electrice sunt în continuă creștere, cu o posibilitate de a alege relativ limitată pentru consumatori, datorită barierelor la intrare pentru produsele energetice.

3.1.2 Comisia a inițiat unele **anchete antitrust** privind acumularea capacităților de rețea și de stocare, privind rezervările de capacități pe termen lung, privind subîmpărțirea piețelor și încheierea de contracte pe termen lung între angroșiști/detaiști și consumatorii finali.

3.1.3 Numeroase acțiuni și decizii ale Comisiei au ca obiect **concentrările** în sectorul energetic. Cauzele cele mai importante au fost *DONG/Elsam/Energi E2* ⁽¹⁴⁾ și *Gaz de France/Suez* ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (CE) nr. 1628/2006.

⁽¹¹⁾ Valoare dublă față de cea din regulamentul anterior (cf. Regulamentul CE nr. 69/2001, JO L 10, 13.1.2001, p. 30).

⁽¹²⁾ Cf. Cauza *Northern Rock* (IP/07/1859). Comisia a considerat că injecția de capital, însoțită de garanții bancare adecvate și dobânzi, efectuată de Banca Angliei la 14 septembrie 2007, nu reprezintă ajutor de stat. Din contră, garanția acordată de Trezorerie pe depuneri la 17 septembrie, ca și măsurile acordate la 9 octombrie, care au permis Northern Rock să dispună de lichidități și de garanții suplimentare acoperite de Trezorerie, constituie ajutor de stat. Aceste măsuri pot fi autorizate ca o formă de ajutor acordat pentru salvare și restructurare, prin punerea în aplicare a orientărilor comunitare referitoare la ajutoarele de stat acordate salvării și restructurării întreprinderilor aflate în dificultate. Conform acestor orientări, acest tip de ajutor trebuie să fie acordat sub formă de împrumuturi sau de garanții pe o perioadă nu mai mare de șase luni, chiar dacă există, în sectorul bancar, unele excepții, care fac obiectul cerințelor prudențiale, ce au fost aplicate în cauza în speță. Conform aceluiași orientări, autoritățile britanice s-au angajat să prezinte Comisiei, până la 17 martie 2008, un plan de restructurare a Northern Rock, care își propune mai mult decât o simplă salvare pe termen scurt. Se va hotărî dacă planul respectiv ar trebui sau nu să constituie un ajutor de stat, în funcție de caracteristicile sale și prin raportare la regulile cu privire la ajutoarele acordate pentru restructurare.

⁽¹³⁾ COM(2006) 851 final.

⁽¹⁴⁾ Decizia Comisiei în Cauza COMP/M.3868 *DONG/Elsam/Energi E2*, 14.3.2006.

⁽¹⁵⁾ Decizia Comisiei în Cauza COMP/M.4180 *Gaz de France/Suez*, 14.11.2006.

3.1.4 **Controlul ajutoarelor de stat** a scos în evidență faptul că între operatorii de rețele publice și producători s-au încheiat contracte care excludeau în parte, în Ungaria și Polonia, piața cu ridicata, și că în Italia tarifele preferențiale acordate anumitor societăți industriale au dus la denaturarea concurenței. Este, de asemenea, importantă și decizia referitoare la ajutoarele de stat din sectorul energiilor regenerabile, care garantează faptul că finanțarea din fonduri publice nu acoperă decât cazurile excepționale, fără a favoriza întreprinderi sau acțiuni care nu se încadrează în normele legale.

3.2 Serviciile financiare

3.2.1 Comisia a demarat în 2005 o **anchetă cu privire la sectorul serviciilor bancare cu amănuntul** ⁽¹⁶⁾ și, în special, la concurența transfrontalieră. Raportul final a fost publicat la 31 ianuarie 2007, fiind identificate probleme precum: bariere la intrare, fragmentarea pieței, grad înalt de concentrare între emitenți și achizitori de carduri de plată.

3.2.2 Comisia a publicat raportul provizoriu al unei ample **anchete sectoriale cu privire la asigurarea întreprinderilor**, la 14 ianuarie 2007.

3.2.3 De asemenea, Comisia a autorizat un număr semnificativ de **concentrări** în sectorul serviciilor financiare, de exemplu în cauza *Talanx Aktiengesellschaft* ⁽¹⁷⁾.

3.2.4 Controlul ajutoarelor de stat a asigurat condiții de concurență loială pentru serviciile financiare, în special pentru noii concurenți și pentru băncile străine, prin abrogarea sistemului de subvenții disimulate în favoarea holdingurilor, din Luxemburg.

3.3 Comunicațiile electronice

3.3.1 Dat fiind faptul că majoritatea furnizorilor de servicii de comunicații electronice operează în cadrul legislativ UE pentru rețele și servicii, Comisia a emis o recomandare cu privire la **18 piețe specifice de produse și servicii cu ridicata și cu amănuntul care, în opinia Comisiei, trebuie să facă obiectul unei reglementări ex ante** din partea autorităților naționale ⁽¹⁸⁾. **Piețele de acces în bandă largă** reprezintă un exemplu de aplicare a legislației sectoriale *ex ante* și a legilor de concurență *ex post*.

3.4 Tehnologia informației

3.4.1 În sectorul tehnologiilor informației, Comisia a continuat să acționeze în scopul împiedicării denaturării concurenței pe o piață ale cărei caracteristici sunt în prezent convergența digitală și interoperabilitatea tot mai accentuată.

⁽¹⁶⁾ Decizia Comisiei, 13.6.2005, JO C 144, 14.6.2005, p. 13.

⁽¹⁷⁾ Decizia Comisiei în Cauza COMP/M.4055 *Talanx/Gerling*, 5.4.2006.

⁽¹⁸⁾ Recomandarea Comisiei din 11 februarie 2003 privind piețele relevante de produse și servicii în sectorul comunicațiilor electronice, susceptibile a fi supuse unei reglementări *ex ante* în conformitate cu prevederile Directivei 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, (JO L 114, 8.5.2003, p. 45). La 17 decembrie 2007, Comisia a aprobat o nouă recomandare, care se referă în acest context doar la 8 piețe (JO L 344, 28.12.2007, p. 65).

Este extrem de semnificativ în această privință cazul **Microsoft**, care a fost sancționat datorită faptului că nu a furnizat în timp util informațiile solicitate de Comisie. Recursul înaintat de către Microsoft împotriva deciziei Comisiei ⁽¹⁹⁾ a fost respins de către Tribunalul de Primă Instanță prin sentința pronunțată la 17 septembrie 2007 ⁽²⁰⁾.

3.4.2 Controlul **concentrărilor** a determinat Comisia să autorizeze o astfel de operațiune între **Nokia** și societatea de echipamente de rețea aparținând **Siemens AG** și, în mod similar, fuziunea dintre **Alcatel** și **Lucent Technologies**, întrucât, în opinia Comisiei, concurența în domeniul furnizării de echipamente pentru rețele cu fibră optică și de soluții privind accesul în bandă largă nu a avut de suferit.

3.5 Mass-media

3.5.1 Obiectivul politicii în domeniul concurenței în sectorul mijloacelor de comunicare în masă este garantarea unor condiții echitabile de concurență, atât între operatorii comerciali, cât și între aceștia și operatorii finanțați de către administrația publică.

3.5.2 În domeniul **transmisiunilor digitale**, Comisia a inițiat o procedură privind încălcarea dreptului comunitar împotriva Italiei, pentru a stabili dacă, odată cu trecerea la sistemul digital, le-au fost impuse restricții radiodifuzorilor și au fost create avantaje concurențiale pentru operatorii analogici existenți, cu încălcarea vădită a directivei privind concurența.

3.5.3 Comisia a intervenit, de asemenea, în repetate rânduri, în vederea restabilirii unei concurențe reale în ceea ce privește **conținuturile „premium”, de mare popularitate**, ajutoarele de stat pentru **filme și alte opere din domeniul audiovizualului și gestionarea drepturilor**.

3.6 Transporturile

3.6.1 Protecția piețelor naționale în sectorul transportului rutier, nivelul scăzut de interoperabilitate în cazul transportului feroviar și lipsa de transparență în ceea ce privește accesul la serviciile portuare sunt problemele majore.

3.6.2 În sectorul **transportului rutier**, Comisia a autorizat în continuare atât ajutoarele de stat menite să sprijine diseminarea tehnologiilor care respectă mediul, cât și ajutoarele de stat destinate obligațiilor de serviciu public.

3.6.3 În ceea ce privește **transportul feroviar**, la fel de importantă a fost decizia Comisiei cu privire la ajutoarele de stat destinate infrastructurii feroviare, pe care Comisia le-a considerat de competența administrației publice, nefiind asimilabile ajutoarelor de stat ⁽²¹⁾.

3.6.4 În sectorul **transporturilor maritime**, Comisia s-a angajat să publice orientări privind punerea în aplicare a dreptului concurenței, pentru a facilita tranziția către un regim pe deplin competitiv. În ceea ce privește ajutoarele de stat, Comisia a insistat să fie eliminată orice clauză de naționalitate care i-ar scuti pe proprietarii de nave de plata contribuțiilor sociale pentru marinari.

3.6.5 În sfârșit, în sectorul **transportului aerian**, prin Regulamentul (CE) nr. 1459/2006 a fost eliminată, începând cu 1 ianuarie 2007, excepția de la interdicția cuprinsă în arti-

colul 81, alineatul (1) din tratatul CE în favoarea tarifelor IATA pentru transportul de pasageri pe rutele din interiorul UE, precum și excepția cu privire la alocarea sloturilor și stabilirea orarelor de zbor.

3.7 Serviciile poștale

3.7.1 Evoluția rapidă a pieței serviciilor poștale a determinat Comisia să reducă, pe de o parte, serviciile pentru care s-au acordat drepturi de monopol prestatorilor de serviciu universal și, pe de altă parte, să mențină concurența în sectoarele liberalizate, în scopul evitării unui monopol de fapt.

3.7.2 Este, de asemenea, importantă decizia Comisiei conform căreia compensația pentru servicii de interes general este considerată compatibilă cu normele privind ajutoarele de stat doar dacă valoarea acesteia nu depășește costurile obligației de serviciu public și doar dacă se respectă celelalte obligații.

Comisia a verificat apoi și dacă operatorii din domeniul serviciilor poștale beneficiază de avantaje suplimentare, cum se întâmplă, de exemplu, în cazul Franței ⁽²²⁾, pentru care Comisia a făcut recomandarea să fie eliminată, până la sfârșitul lui 2008, garanția de stat nelimitată de care beneficiază Poșta franceză, în calitatea sa de organism public.

4. Rețeaua europeană a concurenței și instanțele judecătorești naționale

4.1 2006 a fost un an important, fiind îmbunătățit și consolidat sistemul stabilit de Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și intensificată cooperarea între membrii Rețelei europene de concurență (REC), adică între autoritățile naționale pentru concurență și Comisie, pe de o parte, și între instanțele naționale și Comisie, pe de altă parte.

4.2 Cooperarea între membrii REC se bazează pe două obligații principale ale autorităților naționale pentru concurență: de a informa Comisia în legătură cu noile proceduri pe care le inițiază și aceasta, în orice caz, înaintea deciziei finale. Au fost prezentate Comisiei 150 de anchete ale autorităților naționale, iar aceasta și-a exprimat opinia și a formulat recomandări autorităților naționale pentru concurență în legătură cu 125 dintre ele.

4.3 Importanța cooperării în interiorul REC a dus, printre altele, la organizarea unei întâlniri a directorului general al DG Concurență cu autoritățile naționale din acest domeniu, ocazie cu care a fost aprobat programul-model al REC cu privire la tratamentul preferențial. Comisia și autoritățile naționale au mai avut întâlniri și pe teme generale în materie de antitrust, anchete sectoriale sau sectoare specifice.

4.4 Punerea în aplicare de către instanțele naționale a legislației comunitare privind concurența în interiorul UE

4.4.1 Conform articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, instanțele naționale pot să solicite din partea Comisiei avize sau informații de care aceasta dispune. De asemenea, în cuprinsul aceluiași articol este prevăzută obligația statelor membre de a transmite Comisiei copii ale tuturor hotărârilor adoptate de instanțele judecătorești naționale.

⁽¹⁹⁾ Textul deciziei este disponibil la adresa internet: http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/37792/art24_2_decision.pdf.

⁽²⁰⁾ Cauza T-201/04 (JO C 269, 10.11.2007, p. 45).

⁽²¹⁾ Cauza N 478/2004, 7.6.2006 (JO C 209, 31.8.2006).

⁽²²⁾ Cauza E 15/2005 — Recomandare privind adoptarea de măsuri utile referitoare la garanția de stat nelimitată acordată Poștei (încă nepublicată).

4.4.2 Formarea continuă a judecătorilor din statele membre este un element fundamental pentru îmbunătățirea cunoașterii dreptului comunitar privind concurența. În această privință, Comisia cofinanțează, în fiecare an, proiecte de formare în toate statele membre.

5. Activitățile internaționale

5.1 În perioada de pregătire a adeziunii României și Bulgariei la UE, Comisia a contribuit la punerea în aplicare pe scară largă a normelor privind concurența în aceste țări, așa cum se întâmplă în prezent în Croația și Turcia.

5.2 Au fost intensificate **dialogul bilateral** dintre Comisie și numeroase autorități naționale din domeniul concurenței, ca și contactele cu SUA, Canada și Japonia. De asemenea, DG Concurență a acordat asistență Chinei și Rusiei pentru elaborarea dreptului privind concurența din aceste țări.

5.3 În sfârșit, în domeniul **cooperării multilaterale**, DG Concurență joacă un rol foarte important în Rețeaua Internațională a Concurenței și face parte din comitetul pentru concurență al OCDE.

6. Cooperarea interinstituțională

6.1 Parlamentul European publică în fiecare an un raport din proprie inițiativă referitor la Raportul anual al Comisiei privind politica în domeniul concurenței. Comisarul european responsabil pentru politica în domeniul concurenței întreține un dialog permanent cu Consiliul și cu comisiile parlamentare de resort.

6.2 Trebuie subliniat în sfârșit că Comisia informează Comitetul Economic Social European și Comitetul Regiunilor în legătură cu inițiativele importante întreprinse în acest domeniu și, mai ales, că participă la adoptarea avizului anual al CESE privind raportul anual al Comisiei privind politica în domeniul concurenței.

7. Concluzii și observații

7.1 Relația dintre politica în domeniul concurenței și politica de dezvoltare economică

Politica în domeniul concurenței a contribuit în mod concret la crearea unei piețe unice europene coerente, cu mai puține reguli și mai puțină legislație, prin faptul că restituie întregi sectoare economice logicii și dinamicii pieței.

7.1.1 Politica în domeniul concurenței joacă un rol tot mai important în politica economică europeană. În trecut, atât Comisia ⁽²³⁾, cât și CESE ⁽²⁴⁾ au subliniat necesitatea creării de noi instrumente de politică economică, în scopul orientării politicii în domeniul concurenței și politicii industriale către obiectivul unei coeziuni economice și sociale crescute, al protecției ocupării forței de muncă, asigurate și prin intermediul sistemelor de control al ajutoarelor de stat și al diferitelor forme de delocalizare, și al protecției mediului, ca și pentru promovarea unor vaste și ambițioase programe de cercetare și dezvoltare.

În etapa actuală, politica în domeniul concurenței este coordonată îndeaproape cu alte politici, de exemplu cu piața internă și politica în domeniul protecției consumatorilor, în scopul creării

⁽²³⁾ Măsuri de însoțire a mutațiilor structurale: o politică industrială pentru o Europă extinsă, COM(2004) 274 final.

⁽²⁴⁾ Avizul Comitetului Economic și Social European privind măsurile de însoțire a mutațiilor structurale: o politică industrială pentru o Europă extinsă (COM(2004) 274 final), JO C 157, 28.6.2005.

unor piețe care să funcționeze mai bine, în beneficiul consumatorilor și al competitivității europene.

7.1.2 Pe baza actualizării informațiilor, efectuată pentru cele mai importante șapte state membre ale UE, Comisia anticipa pentru 2007 o creștere economică de 2,8 % în UE și de 2,5 % în zona euro ⁽²⁵⁾. Cu toate că aceste previziuni au fost revizuite de FMI prin scăderea estimărilor privind creșterea în zona euro de la 2,1 % la 1,6 %, CESE consideră că tendința de creștere europeană ar trebui să se mențină, fiind susținută de fundamente solide și de un context mondial favorabil.

7.1.3 CESE consideră că pentru UE este esențial să realizeze o creștere economică echilibrată și o stabilitate a prețurilor, o economie socială și de piață cu adevărat competitivă, care să vizeze formarea, ocuparea integrală a forței de muncă și progresul social, precum și un nivel ridicat de protecție și o îmbunătățire a calității mediului.

7.1.4 Pe o piață în care vor avea o importanță din ce în ce mai mare politicile în domeniul concurenței, indicatorii economici, sociali și de mediu sunt factori esențiali pentru evaluarea competitivității nu numai la nivelul consumatorilor finali, ci și al întreprinderilor.

7.1.5 CESE subliniază că trebuie protejată competitivitatea întreprinderilor și serviciilor europene, prin intermediul unui sistem de reguli clare, întemeiate pe aplicarea corectă a politicilor în domeniul concurenței, și în strânsă legătură cu politicile comerciale.

UE este în prezent, la nivel mondial, piața cea mai deschisă mărfurilor străine. Abolirea celor mai elementare măsuri de protecție împotriva dumpingului și a subvențiilor i-ar afecta în mod egal pe toți cei care, în UE, efectuează o activitate de producție în deplinul respect al regulilor de concurență și al comerțului legal, ca și al normelor de reglementare a ajutoarelor de stat.

În acest sens, CESE face apel la Comisie pentru ca aceasta, pe de o parte, să acorde mai multă atenție denunțării în fața OMC a cazurilor de concurență internațională neloială și, pe de altă parte, să ia măsuri în vederea inserării în acordurile comerciale bilaterale a unei clauze care să le impună partenerilor comerciali respectarea normelor privind concurența, inclusiv controlul ajutoarelor de stat.

7.2 Controlul ajutoarelor de stat

7.2.1 CESE apreciază strategia Comisiei de modernizare a planului de acțiune în sectorul ajutoarelor de stat, bazat pe ajutoare de stat punctuale, analiză economică, proceduri eficiente, responsabilitate asumată în comun de Comisie și de statele membre, și totodată consideră corectă abordarea favorabilă și diferită a Comisiei în privința ajutoarelor de stat destinate transferului de tehnologie, activităților inovatoare și disciplinei multisectoriale pentru proiecte mari de investiții.

7.2.2 Atunci când examinează cazurile de ajutoare de stat, Comisia ar trebui să considere îndreptățite regimurile fiscale specifice adoptate de statele membre în favoarea societăților de ajutor reciproc, precum cooperativele și întreprinderile cu impact social puternic.

⁽²⁵⁾ Cf. IP/07/1295

(<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1295&format=HTML&age>).

7.3 Băncile și piața financiară

7.3.1 CESE se declară în favoarea intervențiilor Comisiei privind controlul participațiilor încrucișate la capital și gestionarea produselor financiare. Au fost cazuri în care instituțiile de credit erau acționari principali (acorduri ale acționarilor) în întreprinderi industriale, ceea ce a dus la cumpărarea de acțiuni de către bănci din credite acordate chiar de acestea.

7.4 Energia

7.4.1 CESE subliniază faptul că energia nu înseamnă doar piață, ci și dezvoltare, ocupare a forței de muncă și mediu. În prezent UE trebuie să se confrunte cu noi concurenți mondiali⁽²⁶⁾, iar noile structuri de piață trebuie să țină cont deseori de porturile de forță.

7.4.2 CESE consideră că, în ceea ce privește separarea producției de distribuție (*unbundling*) în sectorul gazului, trebuie să se țină cont de trăsăturile specifice ale acestui sector⁽²⁷⁾.

7.5 Pluralismul informației și dreptul concurenței

7.5.1 CESE recomandă ca, în sectorul mass-mediei, să se facă distincția între legislația destinată în mod special protecției pluralismului informației și legislația generală antitrust, subliniind că punerea în aplicare a legilor concurenței este o condiție necesară, dar nu și suficientă, pentru garantarea pluralismului.

7.5.2 Dacă nu se ține cont de această particularitate, există riscul ca eficacitatea regulilor concurenței să scadă, și în același timp, ca principiul pluralismului să devină mai puțin ferm.

7.6 Telecomunicațiile

7.6.1 CESE consideră că separarea funcțională a rețelelor de telecomunicații și crearea unei agenții europene în acest sector trebuie să fie atent evaluate în relație cu alte sectoare, în măsura în care investițiile într-un sector de importanță crucială pentru competitivitatea europeană, ținând cont mai ales de rapiditatea evoluției tehnologice, sunt fundamentale pentru dezvoltarea competitivă a sectorului respectiv.

7.7 Punerea în aplicare a reglementărilor din domeniul concurenței și consolidarea instanțelor naționale din cadrul UE

7.7.1 Pentru a se asigura punerea în aplicare eficace a reglementărilor este necesară garantarea unei formări continue și a actualizării periodice a cunoștințelor în domeniul dreptului privind concurența pentru judecătorii naționali și pentru toți cei care au o profesiune juridică.

În acest sens, CESE face apel la Comisie, în vederea furnizării de către aceasta, cât mai repede cu putință, a unor repere cu privire la punerea în aplicare a articolului 82 din Tratatul CE, în special în privința practicilor de excludere.

7.7.2 Deși apreciază pozitiv cofinanțarea proiectelor propuse de Comisie, CESE consideră că, pe lângă cele 15 proiecte destinate formării, lansate în 2006 pentru 25 de state membre, se poate și trebuie să se facă mai mult pentru a răspunde provocărilor politicii în domeniul concurenței și problemelor care se ivesc în ceea ce privește relația dintre Comisie, întreprinderi, asociații și consumatori.

7.7.3 În special relația dintre CESE și Comisia Europeană a fost consolidată de curând, cu ocazia sesiunii plenare a CESE din 30-31 mai 2007⁽²⁸⁾, prin semnarea unui *addendum* la protocolul de cooperare din noiembrie 2005. Acordul situează CESE în centrul procesului de comunicare, grație poziției privilegiate pe care acesta o deține, de stimulare a dialogului cu cetățenii.

7.7.4 CESE solicită Comisiei și Parlamentului European să dezvolte o politică de cooperare interinstituțională care să facă legislațiile naționale compatibile cu reglementările europene.

CESE susține procesul de adoptare a unui nou tratat (așa-numitul Tratat de la Lisabona) care să simplifice cadrul legislativ de referință și să răspundă exigențelor Uniunii cu 27 de state membre, permițându-i acesteia din urmă să ajungă la un acord în cazul unor politici noi și să ia deciziile care se impun pentru a face față noilor provocări cu care se confruntă.

7.7.5 CESE subliniază în sfârșit că politicile în domeniul concurenței nu trebuie să se identifice cu obiective de sine stătătoare, ci trebuie să rămână în continuare și pe deplin, „activități” ale Comisiei Europene⁽²⁹⁾.

Ca o contribuție la transparența lucrărilor, CESE a organizat la sediul său o conferință cu titlul „CIG 2007: societatea civilă organizată are un cuvânt de spus cu privire la viitorul Europei”, care a avut loc în zilele de 27 și 28 septembrie ale anului trecut și s-a bucurat de o amplă participare.

Bruxelles, 13 februarie 2008

Președintele

Comitetului Economic și Social European

Dimitris DIMITRIADIS

⁽²⁶⁾ În special *Gazprom și Sonatrach*.

⁽²⁷⁾ Neelie Kroes — Piețe de energie mai competitive: identificarea soluției politice optime pe baza concluziilor anchetei sectoriale (*More competitive energy markets: building on the findings of the sector inquiry to shape the right policy solution*), Bruxelles, 19 septembrie 2007.

⁽²⁸⁾ Sinteza avizelor adoptate pe parcursul sesiunii plenare menționate mai sus e disponibilă la adresa:

http://www.eesc.europa.eu/activities/press/summaries_plenaries/2007/grf_ces83-2007_d_de.pdf.

⁽²⁹⁾ Textul Tratatului de la Lisabona, adoptat la Bruxelles, la 3 decembrie 2007, de către Conferința Reprezentanților Guvernelor statelor membre este disponibil la adresa internet:

<http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00014.de07.pdf>.